

EDITORIAL

Vážení čitatelia,

po dlhšom čase sa spolu opäť stretávame na stránkach nášho zborníka Acta Musei Tekovensis Levice. Vo svojich rukách držíte už jeho 11. číslo. Pripravili sme v ňom pre Vás veľa zaujímavých článkov z výskumnej činnosti pracovníkov múzea i početných autorov spolupracujúcich s našou inštitúciou. Už prvá štúdia prináša množstvo poznatkov o jedinečnej flóre okolia Plášťoviec, kde sa podarilo zaznamenať viac ako 500 druhov kvitnúcich rastlín. Nemenej zaujímavou lokalitou sú mokradné biotopy Žitavskej nivy, ktoré hostia dnes už vzácne spoločenstvá čmeľov, charakteristické svojim druhovým i kvantitatívnym zložením. Čmeľ *Bombus haematurus* bol v našom štáte prvý krát zistený v roku 2003. V súčasnosti je už prítomný na mnohých lokalitách, predovšetkým na západnom Slovensku. Prezentovaná štúdia sa venuje aktuálnemu rozšíreniu tohto druhu u nás, jeho ekológii a biológii. Súčasťou tohto čísla zborníka je aj ďalší príspevok o motýľoch v záhradkárskej osade „Kvitnúci ostrov“ v Nových Zámkoch. Stredoveká osada Baratka je úzko spätá s dávnyim osídlením na území dnešných Levíc. Geofyzikálny prieskum umožnil získať o nej mnoho nových poznatkov. Nemenej zaujímavé informácie prinášajú aj články o histórii úverného družstevníctva v okrese Levice i o prievozníkovom dome v Tlmačoch.

Zbierkam Tekovského múzea v Leviciach je aj v tomto čísle zborníka venovaná veľká pozornosť. Pojednáva o nich až 5 príspevkov. Medzi veľmi hodnotné kolekcie patrí zbierka murárok. Nachádza sa v nej 47 druhov v počte 318 exemplárov, vrátane mnohých vzácných a ohrozených druhov. Pochádzajú zo 155 lokalít. Nález druhu *Stenodynerus picticus* je prvý na území Slovenska. Do úplne iného sveta nás preniesie článok o spolupráci svetoznámeho polárneho bádateľa Fridtjofa Nansena s maliarom Štefanom Nécseyom, synom zakladateľa múzea v Leviciach. Samostatné príspevky prezentujú textilie s tkanou výzdobou z čilejkárskeho mikroregiónu i vyzuváky, ktorých tvar bol inšpirovaný zoomorfnými motívmi. Zaujímavé sú aj osudy Rudavského sochy „Svedectvo“, inštalovanej v súčasnosti pred Kapitánskou budovou múzea. Z informačného aspektu je veľmi významné spracovanie bibliografie pracovníkov múzea za obdobie rokov 2005 – 2017. Ani v tomto čísle sme samozrejme nezabudli na aktuálne informácie a spoločenskú kroniku.

Ďakujeme vám, vážení čitatelia, za vašu priazeň. Stimuluje nás k ďalšej výskumnej a bádateľskej činnosti i k skvalitňovaniu publikačných a edičných aktivít Tekovského múzea.

RNDr. Vladimír Smetana